

Гэмт хэргийн талаар мэдээлэх арга

- Гэмт хэргийг харсан юмуу хохирсон тохиолдолд 112 дугаарын утас руу мэдэгдсэнээр цагдаагийн тусламжийг хамгийн шуурхай авах боломжтой.
- Цагдаад мэдэгдэх Үедээ одоогийн байршил, нөхцөл байдлаа бидэнд хэлж, хэзээ, хаана, яаж хохирсон ба гэмт хэрэгтний төрх, онцлог, авч явсан эд зүйл, хуний тоо, зугтсон чиглэл болон тээврийн хэрэгсэл зэргийг тайван мэдэгдэг хэрэгтэй
- 112 дугаарын утас руу гар утас(видео дуудлага хийж чадна) нийтийн таксоны яаралтай ярих товчлуур (улаан өнгийн яаралтай ярих товч +112)-ыг ашиглан ярих үед үнэ төлбөргүй ярих боломжтой ба гэмт хэрэг гараагүй байсан ч бусад яаралтай нөхцөлд ашиглах боломжтой.
※ Гадаадын иргэн 112-д мэдээлэх тохиолдолд гурван талт хэлмэрчийн үйлчилгээ (цагдаагийн ажилтан-хэлмэрч)- ашиглан гэмт хэргийн (хохирлын) дуудлагыг хүлээн авна.
- Хэрэв утсаар ярих боломжгүй бол '112 яаралтай мэдээлэх аппликэйшн' эсвэл 'текстийг' ашиглан мэдээлэл өгөх боломжтой.
※ 112 яаралтай мэдээлэх аппликэйшнийг гар утаснаасаа Google Playstore болон Apple Appstore-оос татаж авч ашиглах боломжтой.
- Баримт нотолгоог хадгалахын тулд цагдааг ирэх хүртэл эмх цэгцгүй болсон гэмт хэргийн газрыг тэр чигээр нь хөдөлгөлгүй орхих ба хэргийн газрыг шалгахад нь цагдаад дэмжлэг үзүүлэхийг хүсье.

Тусламж дуудах утасны дугаар

Гэмт хэргийг мэдэгдэх болон яаралтай утас	
Гэмт хэргийг мэдэгдэх (Цагдаагийн ерөнхий газар)	112
Сургуулийн хүчирхийллийг мэдээлэх төв (Цагдаагийн ерөнхий газар)	117
Гал түймэр, яаралтай тусламж үзүүлэх өвчтөн, яаралтай аврах ажиллагааны утас (Гал түймэртэй тэмцэх газар)	119
Хакер, спем, хувийн мэдээлэлд халдахад мэдэгдэх (KISA)	118
Хэбараги төв (Эмэгтэйчүүд, гэр бүлийн яам)	1899-3075
Гэрээсээ теерсэн хүүхэд, гэрээсээ оргосон хүнийг мэдэгдэх (Цагдаагийн ерөнхий газар)	182
Эмэгтэйчүүдэд туслах шуурхай зөвлөх утас (Эмэгтэйчүүд, гэр бүлийн яам)	1366
Данури утасны төв (Эмэгтэйчүүд, гэр бүлийн яам)	1577-1366
Бусад өргөдөл хүсэлт	
Гадаадын иргэдэд зориулсан нэгдсэн мэдээллийн төв (Хууль зүйн яам)	1345
Засгийн газарт гаргах өргөдөл хүсэлтийн лавлах төв (Терийн захиргаа ба аюулгүй байдлын яам)	110
Гадаад иргэдийн аялал жуулчлалын лавлах (Солонгосын аялал жуулчлалын газар)	1330
Хүний эрхэнд халдсан асуудлыг мэдээлэх, зөвлөгөө өгөх (Улсын хүний эрхийн үндэсний комисс)	1331
Хууль эрх зүйн зөвлөгөө өгөх үйлчилгээ (Солонгос улсын хууль зүйн тусламжийн газар)	132
Хүүхэд хамгааллын газар (Эрүүл мэнд, нийгмийн хамгааллын яам)	129
Өсвөр үеийнхэнд зөвлөгөө өгөх зайны утас (Эмэгтэйчүүд, гэр бүлийн яам)	1388

Оршин суугаа гадаадын иргэдийг дэмжих бодлого

- Цагдаагийн газар нь Хууль зүйн яамтай хамтран гэмт хэргийн хохирогчийг аврах болон гадаад иргэдийн эрхийг хамгаалах зорилгоор 「Хууль бусаар оршин суугч иргэнийг холбогдох байгууллагад мэдэгдэх үүргийг шаардахгүй байх тогтолцоо」 г хэрэгжүүлж байна.
- 「Хууль бусаар оршин суугч иргэнийг холбогдох байгууллагад мэдэгдэх үүргийг шаардахгүй байх тогтолцоо」 нь хууль бусаар оршин суугч иргэн гэмт хэргийн хохиролын талаар цагдаад дуудлага өгсөн тохиолдолд тухайн гадаад иргэний хувийн мэдээллийг гадаад иргэн харьяатын албанд мэдээлэхгүй байх тогтолцоо юм.
- Үүнд дараах гэмт хэргүүд хамаарна.

- (Эрүүгийн хууль) Хүний аминд хүрэх, бусдын биед гэмтэл учруулах, хүчирхийлэл, санаандгүй байдлаар хүний аминд хүрэх, хүч хэрэглэх, баривчилах, барьцаалах, сүрдүүлэх, хүний эрхээ хэрэгжүүлэхэд саад учруулах, хүчирхийлэх, хүний биед халдах, залилан, айлган сүрдүүлэх.
- (Тусгай хууль) Хүчирхийлэл үйлдсэн этгээдэд оногдох ял шийтгэлийн тухай хууль, бэлгийн хүчирхийлэлтэй холбоотой гэмт хэрэгт шийтгэл ногдуулах тухай тусгай хууль, зам тээврийн осол гэмтлийн талаархи тусгай хууль, биеийг нь үнэлүүлэх гэмт хэргийн тухай хууль, хөдөлмөрийн аюулгүй байдлын тухай хууль (46-р зүйл)

- Хэрэв та гэмт хэргийн хохирогч болсон бол эргэлзэлгүйгээр 112 утсанд залгаж тусламж авна уу.
- Цагдаагийн газар очихгүйгээр хохирогчий мэдээлэл ба иргэний хэргийг бүртгүүлэх боломжтой болгох зорилгоор гадаад иргэн байнга ирж очдог Олон соёлт гэр бүлд туслах төв, ТББ зэргийг “Гадаад иргэдэд туслах төв болгон ажиллуулж байна.”

Үйлчлүүлэх журам

1. Гадаадын иргэн гэмт хэргээс хохирол амсах юмуу хуультай холбоотой гомдол хохирол үүсэх
2. Гадаадын иргэдэд туслах төвд мэдэгдэх эсвэл зөвлөгөө авах
3. Гадаад иргэдийг хариуцсан цагдаад бүртгүүлэх
4. Цагдаагийн газар шийдвэрлэх юмуу холбогдох байгууллагад мэдэгдэх, шийдвэрлэх

- Гадаад иргэдэд туслах төв дээр ирж гэмт хэргийн талаар мэдээлэх эсвэл амьдрах явцад тохиолдсон бэрхшээлтэй зүйлүүдийн талаар зөвлөгөө авах хүсэлт гаргавал төвийн ажилтан үүнийг хүлээж аваад ойр байгаа цагдаагийн газрын хэрэг бүртгэлд дамжуулж, мэдээлсэн мэдээллийн дагуу цагдаагийн газрын ажилтан шууд шийдвэрлэх эсвэл холбогдох байгууллагад мэдээлнэ.

Гэмт хэргийг мэдээлэх ба зөвлөгөө өгөх, асуудлыг шийдэх хэлтэс

- Зодоон, гэр бүлийн хүчирхийлэл, сургуулийн орчинд үйлдэх хүчирхийлэл, хуурах(гомдол гаргах, мэдээлэх) зэрэг эрүүгийн хэргийн мэдээллийг цагдаагийн газрын зохих хэлтэс хариуцан гүйцэтгэнэ.
- Цэлийн асуудал, үйлдвэрийн осол, оршин суух асуудал зэргийг Хөдөлмөрийн яам, гэр бүлийн яам, Хууль зүйн яам зэрэг холбоо бүхий байгууллагад мэдэгдэх, ба иргэний хэргийн агуулгаас хамаараад зохих элчин сайдын яам, консул руу мэдээлнэ.

※ Гадаад иргэдэд туслах төвөөс хамгийн ойрхон байгаа цагдаагийн газрын Гадаад харицааны хэлтсээс лавлах замаар ашиглаж болно.

- Гэмт хэрэг (хохирол) ээс урьдчилан сэргийлэх болон жолооны эрх олгох сургалтанд хамрагдах боломжтой.

- Оршин сууж буй гадаад иргэдэд зориулж
  - Олон соёлт гэр бүлд туслах төв, ажлын байр, ТББ зэрэг гадаад иргэд ихээр цуглардаг газар очиж Гэрлэсэн гадаад иргэд болсон гадаад иргэд болон гадаад ажилчид, оюутнуудад байнга гардаг хэргийн талаар мэдээлэл олгож, анхаарах зүйлсийг нарийвчлан тайлбарлан, тулгарч буй бэрхшээлийн талаар зөвлөгөө өгөх ‘Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх сургалт’ ыг явуулж байна.
  - Жолооны эрх олгох сургалтын шалгалтанд хамруулах зорилгоор мэргэжлийн багштай ‘Гадаад иргэдийн жолооны эрх олгох курс’-ийг үнэ төлбөргүй явуулж байна. (Сурах бичгүүд 3 хэл дээр бий)

Жолооны сургалтын талаар лавлах

- Зам тээврийн газрын жолооны эрхийн шалгалтын газар www.safedriving.or.kr, 1577-1120
- 3 хэл дээр (Англи, Хятад, Вьетнам хэл) авах боломжтой

※ Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх сургалт болон гадаад иргэдийн жолооны сургалтын талаар ойр байгаа газрын цагдаагийн газрын Гадаад харицааны хэлтсээс лавлаж, тусламж авч болно.

- Солонгос хэл сайн мэдэхгүй гадаад иргэдэд зориулж хохирогчийн мэдээлэл өгөх ба иргэний хэргийн талаар зөвлөгөө өгөх үед орчуулгын үйлчилгээ үзүүлж байна.

Орчуулгын үйлчилгээ

- Аялал жуулчлалын танилцуулга 1330
солонгос, англи, япон, хятад 8 орны хэлээр
- солонгос, англи, япон, хятад (24 цаг)
- Орос, Вьетнам, Тайланд, Малай, Индонези хэл (08:00-19:00)
- Данури утас 1577-1366 (24 цаг)
Вьетнам, Монгол, Камбож зэрэг 13 хэл
- Гадаадын иргэдэд зориулсан нэгдсэн мэдээллийн төв 1345, 1661-2025
Тайланд, Индонези, Урду зэрэг 20 хэл
- солонгос, англи, хятад (09:00-22:00)
- Вьетнам хэл зэрэг 17 хэл (09:00-18:00)
- ВВВ кореа 1588-5644 (24 цаг)
турк, польш, хинди, малайз гм 20 хэлээр

몽골어 Монгол хэл

www.police.go.kr

Гадаад иргэдэд зориулсан гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх гарын авлага

Санамсаргүйгээр үйлдэж болох гэмт хэргийн төрөл

• Хүч хэрэглэх, бусдын биед гэмтэл хөнөөл учруулах, айлган сүрдүүлэх, оршин суух газар руу халдах, эд хөрөнгийн хохирол учруулах, барьцаалах, албадах, заналхийлэх гэх мэт хэрэг үйлдэхийн тулд бүлэг байгуулах, бүлэгт нэгдэх, бүлэглэн үйлдсэн тохиолдолд маш хүнд ял шийтгэл авна.

• Хутга, төмөр бороохой, төмөр хөрөө зэрэг хүний амь нас биенд хүнд гэмтэл учруулах мэсийг шалтгаангүйгээр биедээ авч явж болохгүй.

• Мөнгөөр мөрийтэй тоглож болохгүй бөгөөд, мөрийтэй тоглох байраар хангасан тохиолдолд ч гэсэн мөрийтэй тоглосонд тооцогдож хатуу шийтгэл хүлээнэ.

• Замын хажууд тавьсан дугуй зэргийн эзэнгүй мэт харагдсан эд зүйл байлаа ч дур мэдэн авч явсан тохиолдолд хулгай эсвэл алдсан эд зүйлийг шамшигдуулсан гэмт хэрэгт багтана.

• Банка ар дамжуулалгүйгээр хувь хүмүүсийн хоорондын арил жаагаар гадаад руу мөнгө гуйвуулах үйлдэлд хатуу шийтгэл онооно.

• Хар тамхи мансууруулах бодис үйлдвэрлэх, хууль бусаар хил давуулах, биедээ агуулах, хэрэглэх үйлд элд хатуу ял шийтгэл хүлээлгэж, албадан гаргана.

• Цагдаагийн ерөнхий газар нь хууль бус мансууруулах бодисыг ханган нийлүүлэх гэмт хэрэг гадаад иргэдийн хар тамхи мансуурах бодистой холбоотой гэмт хэрэг, Интернет (далд вэб) болон SNS зэргийг ашигласан хар тамхи мансууруулах бодистой холбоотой гэмт хэргийн эсрэг эрчимтэй таслан зогсоох арга хэмжээ авч байна.

• 17-оос дээш насны гадаадын иргэн гадуур явахдаа гадаад иргэний үнэмлэх болон гадаад паспортоо байнга биедээ авч явах шаардлагатай бөгөөд үүнийг зөрчсөн тохиолдолд (1 сая вон хүртэл) торгууль ноогдуулна.

• Хэрэв өөр хүний биеийн байцаалт болон хуурамчаар үйлдсэн бичиг баримт ашиглах тохиолдолд хуурах зорилгоор албан үүрэг гүйцэтгэхэд саад болсон гэж үзэн шийтгэл ноогдуулна.

• Хууль бусаар зураг авч бичлэг хийх, бэлгийн дарамт мөхлөгийн шинжтэй зүйлсийг илгээх, дамжуулах зэрэг үйлдэл нь маш хатуу шийтгэлтэй.

• Биед хүрээгүй ч гэсэн ①интернет болон гар утсаар бэлгийн ичгүүр эсвэл жигшүүр төрүүлсэн үг, зураг илгээх ②зөвшөөр өлгүйгээр бусдын биеийн зураг авах, бичлэг хийх, тараах ③хууль бусаар эзэмших, худалдан авах, хадгалах, үзэх нь гэмт хэрэг юм.

• Жолооны үнэмлэхгүйгээр машин болон мотоцикл жолоодох зэрэг дараах тохиолдолд хүнд шийтгэл авна.

• Жолооны үнэмлэхгүй жолоо барих тохиолдол

▶ Шийтгэх зүйл анги

- ① Машин ⇒ Замын хөдөлгөөний тухай хуулийн 152.1-р зүйл (1 жил хүртэлх хугацаагаар хорих, 3 сая хүртэлх оноор торгох)
- ② Мотоцикл ⇒ Замын хөдөлгөөний тухай хуулийн 154.2-р зүйл (300,000 хүртэлх оноор торгох)

• Согтуугаар жолоо барих тохиолдол

Цусан дахь архины концентраци	Хүлээлгэх хуулийн хариуцлага	Захиргааны шийтгэл
0.03%-0.08% (0.03% буюу түүнээс дээш 0.08% -иас бага)	1 жил хүртэлх хугацаагаар хорих эсвэл 5 сая хүртэлх оноор торгох	Жолооны эрх хасах
0.08%-0.2% (0.08% буюу түүнээс дээш 0.2% -иас бага)	1-2 жил хүртэлх хугацаагаар хорих эсвэл 5 сая хүртэлх оноор торгох	Жолооны эрхийг хүчингүй болгох
0.2% ба түүнээс дээш	2-5 жил хүртэл хугацаагаар хорих эсвэл 10 саяас 20 сая хүртэлх оноор торгох	Жолооны эрхийг хүчингүй болгох
2-аас дээш удаа согтуугаар жолоо барьсан тохиолдол	2-5 жил хүртэл хугацаагаар хорих эсвэл 10 саяас 20 сая хүртэлх оноор торгох	Жолооны эрхийг хүчингүй болгох

▶ Шийтгэх зүйл анги

Замын хөдөлгөөний тухай хуулийн 148 дугаар зүйлийн 2

• Албан ёсоор эзэмшигчийн нэрийг солиулаагүй машин (өөр хүний эзэмшилтэй машин) барих тохиолдолд

▶ Шийтгэх зүйл анги

Автомашин хянан зохицуулалтын тухай хуулийн 81-7 дугаар зүйлийн 2 дахь хэсэг (1 жил хүртэлх хугацаагаар хорих эсвэл 10 сая хүртэлх воны торгууль ногдуулах)

• Үндсэн ёс журам сахиулах дүрэм зөрчсөн тохиолдолд торгууль ногдуулах тул анхаарч болгоомж хэрэгтэй.

• Тамхины иш хаях, бохь, хог зэргийг хамаагүй хаяж болохгүй.

• Олон нийтийн газар шүлсээ хамаагүй хаях, тамхи татахыг хориглосон газарт тамхи татаж болохгүй.

• Мотоцикл барьж байгаа болон хамт сундалж яваа хүн хамгаалалтын малгай өмсөх ба зам хөндлөн гарахдаа гуур болон явган хүний замаар гатална.

Өдөр тутмын амьдралын гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх, хариу арга хэмжээ авах арга

• Залилан (Хууль бус сүлжээ худалдаа, утсаар санхүүгийн залилан хийх<Voice Phishing> цахим залилан гм)

• Хууль бус сүлжээ : Уламжлалт беений ба жижиглэнгийн худалдааны дамжлагаар биш үйлчлүүлэгч шууд худалдаалагч болж бүтээгдэхүүн зарах, дараах тохиолдолд гишүүнээр элсэх буюу худалдагч болохоос татгалзах хэрэгтэй.

• Богино хугацаанд өндөр ашиг олох боломжтой гэж хууран гишүүн, хөрөнгө оруулагч цуглуулан урьдчилан авсан бараа, хүчээр тулган зарах, зээл авахуулах зэргийг санал болгох

• Цагийн ажил, гэрээсээ ажиллах боломжтой хэмээн ажлын байр олгох нэрийдлээр худалдагчаар бүртгэх, бодитоор бол хүчээр бүтээгдэхүүн худалдаалах

• Бүтээгдэхүүнийг өндөр чанартай болгон хуурамчаар, хэтрүүлэн сурталчлах, өндөр үнээр зарах тохиолдолд татгалзаж байх хэрэгтэй.

▶ Албан ёсны бүртгэлтэй сүлжээний бизнес эсэхийг шалгаж нягтлах

- Шударга худалдааны хороо www.ftc.go.kr, 044-200-4010
- Шүүд худалдааны харилцан туслах нийгэмлэг www.macco.or.kr, 02-566-1202
- Солонгосын онцгой худалдааны харилцан туслах нийгэмлэг www.kossa.or.kr, 02-2058-0831

• Утсаар санхүүгийн залилан хийх : Утсаар олон нийтийн байгууллага юмуу санхүүгийн байгууллагын нэрийг зээлдэн мөнгө шилжүүлэх болон бэлэн мөнгө дамжуулж өгөхийг шаардах юмуу эсвэл дансны дугаар, карт, иргэний үнэмлэхний дугаар зэрэг хувийн мэдээллийг асууж шаардах тохиолдолд огт хариулж болохгүй.

※ Залилангийн бүлэглэлийнхэн бэлэн мөнгө гарган авах болон лавлах төвийн телемаркетинг болж бусадтай ярих нь залилангийн хэрэгт хамаарч хүнд шийтгэл оногддог.

▶ Voice phishing жишээ

- Гэр бүл (Хүүхэд) ийн гишүүн тань утсаа авахгүй байгааг далимдуулан барьцаалсан хэмээн мөнгө нэхэх
- Цагдаа, прокурор зэрэг хуулийн байгууллагын нэрийг барин гэмт хэрэгтэй холбогдсон болон хувийн мэдээлэл алдагдсан нэрээр мөнгө нэхэх
- Санхүүгийн байгууллагын нэрийг барин зээл өгнө хэмээн одоо байгаа зээл, төлбөрийн буцаан төлөлт, хураамж нэрээр мөнгө нэхэх
- Банкны карт, холбооны газрын нэрийг ашиглан картны мөнгө болон үйлчилгээний хөлсөө төлөхгүй хугацаа хэтрүүлсэн хэмээн мөнгө төлөхийг шаардах

• Интернетээр дамжуулан хувь хүмүүс хоорондоо шууд гүйлгээ хийх тохиолдолд аюулгүй гүйлгээний сайтыг ашиглах эсвэл нөгөө талын мэдээлэл (утас, дансны дугаар гэх мэт)-ийг сайтар шалгах хэрэгтэй.

※ Цагдаагийн ерөнхий газар (www.police.go.kr) эсвэл сайбер каб (мобайл апп)-аар дамжуулан интернет гэмт хэргийн сэжигтний талаар мэдээлэл харах ба хохирлын тухай мэдээлэх боломжтой

• Гэрбүлийн хүчирхийлэл, болзооны үеийн хүчирхийлэл

• Гэр бүлийн хүчирхийлэл-Болзооны үеийн хүчирхийлэлд өртсөн бол ичиж зоволгүйгээр цагдаа болон хамаатан садан, хөршүүд, найз нөхөддөө мэдэгдэж тусламж хүснэ үү.

※ Зураг, магадлагаа зэрэг хүчирхийллийн талаарх нотлох баримтыг баталгаажуулан эмтэйчүүдийн байгууллага болон хамгаалах байр зэрэг гэр бүлийн хүчирхийллийн мэргэжлийн зөвлөгөө өгөх байгууллагаас зөвлөгөө авах (Эмэгтэйчүүдэд туслахшуурхай зөвлөх утас 1366 / Данури дуудлагын төв 1577-1366)

• Хүүхэд ор сураггүй алга болох, хүн хулгайлах

• Хүүхэд хэн нэгэн танихгүй хүн сайн таньдаг дүр эсгэх мөн хүчээр авч явах гэвэл чанга хашгирч эргэн тойрноосоо тусламж хүсэх хэрэгтэй гэж зааж сургана.

• Хүүхдэдээ нэр, нас, хаяг, утасны дугаар, эцэг эхийн нэр зэргийг сайтар мэддэг болгож, хүүхэд гадагш гарах үед хэнтэй хаашаа явах ямар хувцас емсаж явсныг нь анхаарах хэрэгтэй.

• Сургуулийн хүчирхийлэл

• Сургуулийн орчинд хүчирхийлэх гэдэг нь Сургуулийн дотор болон гадна сурагчийг зодох, айлган сүрдүүлэх, гадуурхах гм биеийн болон сэтгэл зүйн хувьд мөн эд хөрөнгийн хохирол учруулахыг хэлнэ

• Хүн ховор явдаг гудамж зэргээр ганцаараа явахгүй байх ба хэрвээ танхай этгээдэд мөнгөө алдсан бол цагдаад мэдээлэх зэрэг зохих арга хэмжээг авна.

• Бэлгийн гэмт хэрэг (Хүчин, бэлгийн дарамт, хууль бусаар зураг авч бичлэг хийх, биеэ үнэлэлт гэх мэт)

• Бэлгийн хүчирхийлэлд өртсөн тохиолдолд усанд орохгүйгээр өмсөж буй дотуур хувцас болон гадуур хувцасаа өмссэн хэвээр 112 дугаарт дуудлага өгнө үү.

• Гэмт этгээдийн онцлог болон гадаад төрх мөн тухайн үеийн байд алын талаар санаж буй бүх зүйлээ бичиж авна уу.

• Эргэн тойронд чинь бэлгийн дарамтанд өртсөн хүн байгаа бол түүнийг сонсож дугаар руу холбогдон зөвлөгөө авхуулах арга хэмжээ авна уу.

• Утсаар бусдын мөнгө залилан луйвардах (смишин, Smishing)

• Гар утасны мессежээр ‘үнэггүйгээр купон өгөх’ зэрэг агуулга бүхий мессеж дамжуулсаны дараа интернетийн хаягыг дарж ормогц → вирус смарт утсанд сууж → хохирогчийн зөвшөөрөлгүйгээр тооцоо хийгдэх мөн хувийн болон санхүүгийн мэдээлэл алдагдана

• Ойрын хүмүүсээс чинь ирсэн мессеж ч гэлээ интернет хаяг хамт ирвэл дарж орохоосоо өмнө утасдаж лавлах шаардлагатай ба смарт утсанд янз бүрийн апп суулгахаас зайлсхийж хамгаалах хэрэгтэй

• Хулгай (айл ухах, халаас суйлах, шүүрэх гэх мэт)

• Удаан хугацаагаар гадагш явах юмуу амралт зэргээр урт хугацаагаар гэрээ зэгийг орхих тохиолдолд сонин юмуу сүү зэрэг байнга хүргэгдэн ирдэг зүйлийг гэрийн урд бөөгнөрч хураагдахгүй байхаар урьдчилан зохицуулж, үнэт эдлэл юмуу бэлэн мөнгө зэрэг үнэтэй зүйлсээ банкинд үлдээх нь аюулгүй.

• Хүн их цуглардаг терминал, зах зэрэг их хөлийн газар анхаарал сулрахыг далимдуулан эд зүйлс авч зугатах асуудал гардаг тул анхааралтай байх хэрэгтэй.

• Банк санхүүгийн байгууллагаас их хэмжээний бэлэн мөнгө авах тохиолдолд гэрээт цагдаа юмуу цагдаагийн ажилтнаас аль болох тусламж хүсэх хэрэгтэй.